

20. Senčar Milko, trg.
21. Šegula Konrad, inženier.
22. Potočnik Franc, usnjari.
23. Vaupotič Franc, tapecirar.
24. Šega Anton, trgovec.

Predstavniki:

Mahorič Franc, gostil. in pos.

Namestniki:

1. Dr. Jurtela Franc, odv.
2. Dr. Košan Janko, sod.
3. Brenčič Alojz, trg.
4. Flerè Pavel, nadzornik.
5. Šegula Martin, jermenar.
6. Alič Franc, prof.
7. Kajnih Valentin, učitelj in pos.
8. Barle Alojz, nadgozdar.
9. Dr. Franjo Šalamun, odv.
10. Pečnik Franc, spediter.
11. Fauland Josip, trg.
13. Snoj Ivan, trg.
14. Kveder Drago, ravnatelj.
15. Dostal Pavel, pos.
16. Omerzu Franc, nadgeometer.
17. Zorčič Franc, zalagat.
18. Čeh Konrad, meroiskusnik.
19. Peteršič J. N., trgovec.
20. Ramšek Josip, pek.
21. Vaupotič Anton, trg.
22. Gorup Josip, nadučitelj.
23. Bregant Josip, solic.
24. Korže Franc, trg.

Namestnik predstavnikov:

Dr. Šalamun Franjo, odvetnik.

Gospodarstvo.

Obramba pred mrazom v spomladi!

Toplo vreme v marcu je vzbudilo naravo zopet k novemu življenju. Vkljub suše brsti, zeleni in cveti že vse naokoli. To rano pogajanje pa povzroča kmetovalcu strah in skrb, kajti ena premrzla noč mu lahko uniči vse dohodke vinograda in sadonosnika. Treba bo torej misliti na pripomočke, s katerimi je mogoče odvrniti ali vsaj deloma ublažiti tako pretečo nevarnost. Izkušnje drugod in tudi pri nas uče, da je mogoče obraniti sadonosnike in vinograde pred spomladanskim mrazom v mnogih slučajih, če se jih obda v kritičnem času z gostim, vlažnim dimom, torej z izdatnim kajenjem. Treba je seveda, da se splošno kuri, oziroma kad; le skupno postopanje zagotavlja uspeh. Kaditi je najbolje s takimi stvarmi, ki dajo veliko vlažnega dima, kakor n. pr. mokrotno listje in rožje, grmovje, plevel, zeleno vejevje itd. Za podkuriti je pa treba seveda tudi nekaj suhljadi. Vse to je že preje nagromaditi v malih kupih okoli vinograda ali sadonosnika, da se lahko v potrebnem trenutku hitro zakuri. Ko se bliža na prostem v jasni noči živo srebro v toplomeru ničli, tedaj preti mraz in ko kaže toplomer 2 ali 3° C nad ničlo, se zakuri. Dobro se tudi toplomeri, s katerimi je mogoče določiti po solnčnem zahodu, ali preti v prihodnji noči mraz ali ne. Pa tudi z navadnim toplomerom se lahko dožene po dnevi prilično najnižja toplota prihodnje noči, ako se obviije kroglica, ki vsebuje živo srebro, z mokro cunjico in se meri ob dveh popoldne toplote v senci, tam, kjer bo treba kaditi. Od števila, ki ga kaže v tem slučaju toplomer, je odšteti 4 in pol stop. C., ostalo število nam pove prilično precej natančno najnižjo toploto prihodnje noči; razlike je lahko k večjemu pol stopinje.

Kmetijske podružnice, posebno v vinorodnih krajih bi lahko organizirale vsaka v svojem področju obrambo proti mrazu na ta način, da bi določile opazovalce, ki bi opazovali v nevarnih časih na ta ali oni način gibanje toplote zunaj in ki bi bodisi s streli ali z drugimi pripomočki obveščali svojo okolico na pretečo nevarnost.

Radi enakega postopanja in da ne bo zmešnjav, bi priporočal, da ustrelji opazovalec

ob pol osmih zvečer enkrat, ako se je bati mraza, v istem času pa dvakrat, ako kaže toplomer siguren mraz. Po noči pa se naj da znamenje s trikratnim strelom, kedaj je pričeti kuriti, oziroma kaditi. Kuri se do solnčnega vzhoda, preneha se lahko le, če prične veter pihljati ali če se nebo pooblači, kajti tedaj je nevarnost mraza minula.

Čeravno ne pomaga kajenje v vsakem slučaju — tako n. p. ne, če se ozraže ohladi na tri in več stopinj pod ničlo — bo vendar umestno organizirati vsepovsod take skupne obrambe proti mrazu. Hudi mrazi so v vinogradnih legah itak redkejši; pri mrazu do 2° C pa pomaga kajenje sigurno, če se vrši pravočasno in splošno.

Vinarski inštruktor Zupanc.

* * *

Nova, oziroma razširjena podjetja. Mizarske delavnice v Teharjih pri Celju so znatno razširjene. — V Mariboru bo skoro dogotovljena tvornica za električne žarnice „Elektra.“ Podjetje, ki je v slovenskih rokah, prične z delom meseca maja. — V Bistrici pri Mariboru se bo zgradila na mestu bivše nemške tvornice za cikorie slovenska tvornica za akumulatorje in kovinske izdelke za svetilke. Z delom se bo pričelo meseca julija. — Tovarna za lan in konoplje v Novem Segedinu je pričela po štiriletnem prestopu zopet z delom. — V Zagrebu se je osnovala tvornica za klobuke in cilindre z osnovno glavnicco 10 milijonov kron. Izdelovali se bodo damski in moški klobuki. — V Dalmaciji, v okolici vasi Lušani, se je otvoril nov premogokop.

Izvoz živine in mesa ni prepovedan. Opozarjamo vse prizadete, da ni resnično poročilo nekaterih listov, da je izvoz mesa in živine prepovedan. Slej ko prej je izvoz mesa in živine prost. Prepovedan je samo izvoz krme za živino.

Škoda na naših gozdovih, ki jo je povzročila vojna, znaša 250 milijonov frankov.

Bankovcev po 25 par je bilo naročenih v Zagrebu za 200 milijonov kron. Bankovci bodo približno take velikosti, kakršni so pol-dinarski. V promet pridejo v najkrajšem času.

Stare avstrijske bankovce po 1, 2 in 10 K hoče vlada zamenjati, toda le take, ki so pravilno žigosani. Ker je veliko, če ne večina teh bankovcev nepravilno žigosanih, zato priporočamo vsakemu skrajno previdnost. Proti tej vladni nameri nameravajo protestirati trgovci in obrtniki v Splitu, a škodovalo ne bi, če bi se jim pridružili tudi naši trgovci in obrtniki.

Pomanjkanje sena se čuti letos povsod. Ljudje so že po mnogih krajih poslali živino na pašo. Seno prodajajo po 150—220 K 100 kg.

Invalidske podpore znašajo za vso državo 304,758.835 dinarjev. V Sloveniji odpade od te vsote 3,069.200 dinarjev za redne in 2,620.000 dinarjev za izredne stroške, kar znaša okroglo poldrug odstotek vseh podpor. Temu nasproti pa je statistika invalidov sledeča: Od 197.000 osebnih invalidov vs. države jih ima Slovenija 20.000; otrok osebnih invalidov je v vsej državi 250.207, v Sloveniji 20.930; rodbin padlih vojakov je v državi 265.000, v Sloveniji 9000; sirot brez očeta in matere je v vsej državi 27.000, v Sloveniji 1900. Kar se Slovenije tiče, te številke niso zanesljive, ker avstrijska oblastva premnogih niso priznala za invalide, dasi so bili. V tem oziru se bo izršila v bližnji bodočnosti vojaška revizija invalidov, na katero že danes prizadete opozarjamo.

Nova tovarna klobukov v Škofji Loki. V Škofji Loki se je osnoval konzorcij, ki bo še tekom letošnjega poletja pričel z izdelovanjem klobukov. Gradnja tovarne, v kateri se sedaj vstavljajo beton, stropi, bo, kakor se kaže, meseca junija dovršena. V konzorciju ste zastopani ljubljanska kreditna banka in Zadržna gospodarska banka.

Živo srebro pri Celju. Na posestvu Jurija Lužarja v Vojniški okolici pri Celju so se pojavile sledi živega srebra, kar je potrdila analiza kemičnega laboratorija tovarne cinka v Celju. Pri dežju prihajajo iz zemlje kroglice živega srebra.

Invalidski davek teh izdatkov ne krije niti od daleč, ki prinaša le nastopne dohodke: V Srbiji 20 milijonov K, v Bosni in Hercegovini 15 milijonov K, v Dalmaciji 1,800.000 K, v Hrvatski 20 milijonov K, v Sloveniji 11 milijonov K in v Vojvodini 20,200.000 K, kar pomeni nad 200 milijonov K primanjklaja.

Bilančna seja „Ljubljanske kreditne banke.“ Dne 7. aprila t. l. vršila se je seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, pri kateri je bila ravnateljstvu predložena ter od upravnega sveta odobrena bilanca za leto 1920. Lansko leto predstavlja dvajsetletnico ustanovitve banke in zaključuje v vseh poslih z velikim napredkom, kar dokazujejo sledeče vsote iz bilance za leto 1920 in 1919. (Za leto 1919 vsote v oklepajih.) **Aktiva:** Blagajna K 19,196.270.— (K 4,777.423.—), menice K 17,248.263.— (7,849.891.—), valute K 4,785.337.— (K 6,935.933.—), predjumi K 35,201.937.— (K 17,334.866.—) vrednostni papirji K 47,720.514.— (K 32,001.015.—), dolžniki K 535,758.421.— (K 295,052.679.—), inventar K 645.973.— (K 207.207.—), nepremičnine K 3,381.773.— (K 2,474.526.—), konzorcijski posli K 22,060.425 (1,755.153.—). **Pasiva:** Delniški kapital K 50.000.000.— (20,000.000.—), vloge na knjižice K 97,445.224.— (K 38,837.639.—), vloge na tekočih računih K 124,144.379.— (K 109,588.264.—), upniki K 565,926.760.— (K 188,225.822.—) prehodne obresti K 160.598.— (K 57.311.—), nedvignjena dividenda K 209.606.— (198.360.—), rezervni zakladi K 38.634.257.— (7,964.747.—) penzijski fond K 2,607.325.— (K 465.802.—), prenos dobička preteklega leta K 265.405.— (K 116.355.—), čisti dobiček za 1920 K 9,605.386.— (K 2,943.330.—). Račun Zgube in Dobička: Skupni prejemki znašajo K 20,109.146.— (K 5,795.244.—), od česar odpade na dohodke raznih obresti K 9,769.775.— (K 3,126.473.—), dohodki bančnih poslov K 10,039.585.— (K 2,512.525.—) dohodek nepremičnin K 34.382.— (K 39.892.—) končno prenos dobička iz leta 1919 K 265.404.— (K 116.354.—), nasproti katerim prejemkom so sledeči izdatki: Upravnistroski K 1,755.805.— (K 426.854.—), plače, stanarine in doklade uradnistvu K 5,902.702.— (K 1,455.451.—), davki in pristojb. K 2,439.248.— (K 821.913.—), odpis inventarja K 50.600.— (K 31.339.—), tako da ostane čisti dobiček K 9,870.791.— (K 3,059.687.—). Celotni promet zaveza v letu 1920 dosegel je ogromno vsoto od čez K 36,000,000.000.— (12 milijard), to je trikrat toliko, kakor v letu 1919. Občnemu zboru, ki se vrši dne 28. t. m. predložena bode dividenda od K 50.—, t. j. 12 in pol % za delnico, proti K 36.— (9%) v preteklem letu. Razentega predlagano bode, da se uporabi od dobička K 2,500.000.— kot dotacija rezervnemu zakladu in K 500.000.— za ustvarjenje jubilejnega podpornega fonda za uradnistvo, dočim se ostanek, razen nagrade uradnistvu in dotacije za dobrodelne namene, prenese na novi račun.

Dopisi.

Ptujski Sokol priredi prihodnjo nedeljo, 17. t. m. pešizlet k sv. Marjeti nže Ptuj. Zbirališče na Srbskem trgu, odhod točno ob 13. uri, vrnitev iz Možkanje z vlakom ob pol 18. uri. Vse prijatelje vabimo k sodelležbi.

Sokol v Ptuj izreka g. Sormanu, davčnemu upravitelju v Ptuj, prirsčno zahvalo za znesek 200 K, ki jih je daroval za sokolski naraščaj.

Ljudska knjižnica v Ptuj v Narodnem domu, last Narodne čitalnice, je od sedaj naprej odprta vsak torek od 17. do pol 19. ure in vsak petek od 13. do 14. ure. Pravico izposojati si knjige ima vsakdo.

Stritarjeva slavnost v gimnaziji. Dijaštvo ptujske gimnazije priredi v soboto, 16. t. m. od 12. do 13. ure v gimnazijski risalnici Stritarjevo slavnost. Stariši in prijatelji mladine se vabijo k tej prireditvi. Vstop prost, vendar se prostovoljni prispevki za gimnazijsko podporno društvo ne odklanjajo.